

การรักษาโรคแบบดั้งเดิมและเอกลักษณ์ของชาวไทยมุสลิมเชื้อสายมาเลย์
ในภาคใต้ของประเทศไทย

นางสาวแมคเดอลีน อเล็กซิส เรอส์ตัน

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาไทยศึกษา

คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2546

ISBN 974-17-3494-8

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

TRADITIONAL HEALING PRACTICE AND ETHNIC IDENTITY
AMONG MALAY MUSLIMS IN SOUTHERN THAILAND

Miss Madeleine A. Thurston

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts in Thai Studies

Faculty of Arts

Chulalongkorn University

Academic Year 2003

ISBN 974-17-3494-8

Copyright of Chulalongkorn University

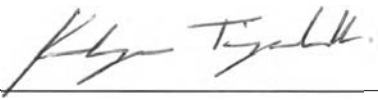
Thesis Title: TRADITIONAL HEALING PRACTICE AND ETHNIC
IDENTITY AMONG MALAY MUSLIMS IN SOUTHERN
THAILAND

By: Madeleine A Thurston

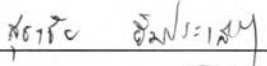
Department: Thai Studies Center

Thesis Advisor: Associate Professor Siraporn Nathalang, Ph.D.

Accepted by the Faculty of Arts, Chulalongkorn University in Partial Fulfillment
of the Requirements for the Master's Degree of Arts

_____ Dean of Faculty of Arts
(Assistant Professor M.R.Kalaya Tingsabadh, Ph.D.)

THESIS COMMITTEE

_____ Chairperson
(Assistant Professor Suthachai Yimprasert, Ph.D.)

_____ Thesis Advisor
(Associate Professor Siraporn Nathalang, Ph.D.)

_____ Member
(Assistant Professor Chavivun Prachuabmoh, Ph.D.)

แมคเคอลีน อเล็กซิส เชอส์ตัน : การรักษาโรคแบบดั้งเดิมและเอกลักษณ์ของชาวไทยมุสลิมเชื้อสายมาเลย์ในภาคใต้ของประเทศไทย (TRADITIONAL HEALING PRACTICE AND ETHNIC IDENTITY AMONG MALAY MUSLIMS IN SOUTHERN THAILAND)
อ.ที่ปรึกษา : รศ.ดร.ศิริพร ณ ถลาง 132 หน้า. ISBN 974-17-3494-8

วิทยานิพนธ์เล่มนี้ศึกษาการรักษาโรคแบบดั้งเดิมกับอัตลักษณ์ชาติพันธุ์ของคนไทยมุสลิมที่พูดภาษามาเลย์ในจังหวัดปัตตานี ผู้วิจัยได้ศึกษาการรักษาโรคแบบดั้งเดิมทั้งในบริบททางประวัติศาสตร์ในอดีตและบริบททางสังคมในปัจจุบัน ข้อมูลในการวิจัยได้จากทั้งข้อมูลเอกสารและข้อมูลภาคสนามจากการสังเกตอย่างมีส่วนร่วมและการสัมภาษณ์ที่บ้านชาวไทยมุสลิมแบบเจาะลึก ทั้งหมดที่รักษาโรคโดยการเข้าทรง หมอที่รักษากระดูกและหมอที่รักษาโดยใช้สมุนไพร หมอพื้นบ้านชาวไทยมุสลิมเหล่านี้อาศัยอยู่ประมาณ 20 กิโลเมตรจากตัวเมืองปัตตานี

ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า การรักษาโรคแบบดั้งเดิมเป็นกระบวนการที่ปรับเปลี่ยนไปตามความเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรม ผู้วิจัยได้ศึกษาบทบาทของการรักษาโรคแบบดั้งเดิมในอดีต โดยเฉพาะในสมัยอาณานิคมและในปัจจุบัน ในการวิเคราะห์วิธีการรักษาโรคของหมอพื้นบ้านชาวไทยมุสลิมในปัจจุบัน ผู้วิจัยได้สังเกตวิถีในการรักษา 4 วิธี คือ วิธีที่ใช้การเข้าทรงผีบรรพบุรุษเพื่อหาสาเหตุของโรคและวิธีการรักษา วิธีที่ใช้ความรู้พื้นบ้านเรื่องธาตุ 4 และสมุนไพร วิธีที่ใช้ถ้อยคำในคัมภีร์กุรอานเพื่อสร้างความศักดิ์สิทธิ์และอำนาจในการรักษาโรค และวิธีที่ปรับความรู้การแพทย์สมัยใหม่แบบตะวันตกเข้ามาผสมผสานกับการรักษาแบบดั้งเดิม ซึ่งหมอพื้นบ้านหลายคนก็ใช้หลายวิธีผสมกัน ดังนั้นการรักษาโรคของหมอพื้นบ้านชาวไทยมุสลิมในปัจจุบันจึงสะท้อนแนวโน้มการปรับตัวของหมอพื้นบ้านที่พยายามรักษาวิธีการรักษาแบบดั้งเดิมและ ในขณะเดียวกันก็ยอมรับวิธีการรักษาแบบการแพทย์สมัยใหม่เข้ามาด้วย

การศึกษาอัตลักษณ์ชาติพันธุ์ในวิทยานิพนธ์เล่มนี้ใช้กรอบความคิดแบบนีโอ-มาร์กซิสต์ซึ่งมองว่าชาติพันธุ์เป็นเรื่องของความสัมพันธ์เชิงอำนาจที่ไม่เท่าเทียมกันระหว่างรัฐกับชาติพันธุ์กลุ่มน้อยในประเทศอันเป็นผลมาจากการสถาปนาเป็นรัฐชาติ วิธีการรักษาโรคของหมอพื้นบ้านชาวไทยมุสลิมในปัจจุบันสะท้อนให้เห็นว่าอัตลักษณ์ชาติพันธุ์สามารถปรับเปลี่ยนตามสถานการณ์และตามความเปลี่ยนแปลงทางสังคมได้ ในแง่ของบทบาทในการรักษาวัฒนธรรม วิทยานิพนธ์เล่มนี้ได้แสดงให้เห็นว่าการที่หมอพื้นบ้านชาวไทยมุสลิมได้พยายามปรับเปลี่ยนบทบาทของตัวเองให้ดำรงอยู่ได้ก็จะทำให้อัตลักษณ์ชาติพันธุ์ในความเป็นมุสลิมที่แสดงออกด้วยการรักษาโรคแบบดั้งเดิมยังคงอยู่ต่อไปได้เช่นกัน ดังนั้นกระบวนการปรับตัวอย่างมีพลวัตของวิธีการรักษาโรคของหมอพื้นบ้านชาวไทยมุสลิมจึงมีส่วนในการช่วยดำรงรักษาอัตลักษณ์ชาติพันธุ์ของชาวไทยมุสลิมด้วย

หลักสูตร...ไทยศึกษา.....ลายมือชื่อนิสิต. *M. Anwar*
สาขาวิชา...ไทยศึกษา.....ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา. *Siraporn Nathalang*
ปีการศึกษา...2546.....ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา (ร่วม).....

4280810422 : MAJOR THAI STUDIES

KEY WORDS: TRADITIONAL HEALING PRACTICE/ETHNIC IDENTITY/THAI MALAY
MUSLIM/SOUTHERN THAILAND

MADELEINE THURSTON: TRADITIONAL HEALING PRACTICE AND ETHNIC IDENTITY
AMONG MALAY MUSLIMS IN SOUTHERN THAILAND.

THESIS ADVISOR: SIRAPORN NA THALANG, Ph.D. 132pp ISBN 974-17-3494-8

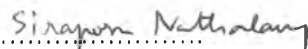
This is a study of traditional healing practice and ethnic identity among the Malay-speaking Thai Muslims in the Pattani area of Southern Thailand. Healing practice is described and located within both the broader historical and cultural development of the Malay Peninsula, and within a more detailed, contemporary, ethnographic analysis of content. Data for this study was obtained both through archival research and through participant-observation and in-depth interviews with a broad range of healers, loosely grouped under the terms spirit healers, bonesetters, and herbalists, all living within a 20-km radius of the city of Pattani.

The study demonstrates that traditional healing practice is an adaptive process that reflects, acculturates and accommodates sociocultural change. The role of traditional healing practice is described through history with particular reference to the colonial era and the current day situation. The contemporary content of healing practice is analysed using the author's observation of four major aspects of practice termed Ancestral Voices, Ancient Knowledge, Modern Means and Religious Guidance. These terms are used to demonstrate the co-existence of what are, at times, quite disparate facets of practice. As a result, healing practice is found to possess both lateral and plural tendencies that enable it to flexibly adapt to and absorb sociocultural change. In the process of accommodating both new influences and established practices, the healer is acting as a cultural conservative.

Ethnic identity is presented within a neo-Marxist paradigm of ethnicity. Ethnicity is considered within the dialectic of asymmetrical power relations which in this instance illustrates the formation of the Thai nation-state. Ethnic identity is observed as 'oscillating' situationally, thus presenting a circumstantialist position. Thus the adaptability of the plural aspects of healing practice reflect the variable aspects that enable the oscillation of ethnic identity. In the role of cultural conservative, the traditional healer of this ethnic minority group is promoting cultural preservation as a means to self preservation. Thus in the dynamic process of adaptive healing practice ethnic identity is promoted and sustained.

PROGRAM: THAI STUDIES
FIELD OF STUDY: THAI STUDIES
ACADEMIC YEAR: 2003

STUDENT'S SIGNATURE

ADVISOR'S SIGNATURE

ACKNOWLEDGEMENTS

I am most especially grateful to Dr Siraporn Nathalang for her constant support, guidance and understanding. My thanks go also to the Director of the Thai Studies Center, Dr Sunait Chutintarnond and Ajaan Nuangoi for their excellent advice and assistance, and Khun Ann, who dealt with the complexities of administrative details so professionally and efficiently. I would also like to thank Dr Chavivun Prachuabmoh for her involvement in and support of my thesis at both its start and completion. I am also most grateful to the Graduate School, Chulalongkorn University, Ministry of Foreign Affairs for the financial assistance which helped to cover fieldwork expenses.

The support of many of the staff of Prince of Songkla University's Pattani campus during my fieldwork was invaluable and exceptional. In particular I would like to thank Ajaan Phayom, not just for her management and organization of my stay in the South, but also for her personal support and involvement while I was there. I am also very grateful to Ajaan Ampaiwan for her interest in my work, the administrative support she gave me, and her kindness. I also thank my research assistant, Laila, who was pivotal in bridging so much more than just communication gaps. Among many friends made during my stay in Pattani, I also extend deep thanks to Shintaro, Jean Luc and Jaruwat, and Marlane for their interest, involvement and advice.

Among many friends and colleagues in Bangkok who guided me through the difficult passages and cheered with me at the successes, I thank Virginia Henderson for her inexhaustible positive energy and encouragement, and give very special thanks to Sarah and Mark, Anne, and Verneita for their insight, guidance and unfailing support.

Finally, thanks go to my parents: my mother for her ever present encouragement and my father for showing me tenacity and determination.

TABLE OF CONTENTS

Thai Abstract	iv
English Abstract	v
Acknowledgements	vi
Table of Contents	vii
List of Tables	xi
CHAPTER I: INTRODUCTION	1
THE PURPOSE OF THIS STUDY	4
OBJECTIVES	4
DEFINITION OF TERMS	5
METHODOLOGY	6
SCOPE AND ORGANIZATION	7
CHAPTER II: THEORETICAL FRAMEWORK	9
INTRODUCTION	9
ADAPTABILITY AND TRADITIONAL HEALING PRACTICE	10
1. THE ATTENUATED HEALING ROLE	12
2. THE EMERGENT HEALING ROLE	12
3. THE ADAPTIVE HEALING ROLE	13
a Division of Role Responsibility	13
b Resynthesising	13
c Partial assimilation	13
d Accommodating Counsel	14
e Cultural Conservative	14
f Ambiguity and Adaptability	14
4. THE FOUR ASPECTS	15
ETHNICITY	21
APPROACHING ETHNICITY	21
ETHNICITY ARISING IN THE COLONIAL ERA	22
<u>Point 1</u>	22
<u>Point 2</u>	23
<u>Point 3</u>	24
<u>Point 4</u>	25
<u>Point 5</u>	25
NAGATA'S OSCILLATING ETHNIC IDENTITY	30
HALL'S 'SUTURING' CULTURAL IDENTITY	32

CONCLUSION	34
CHAPTER III: HISTORICAL BACKGROUND AND SOCIO-CULTURAL INFLUENCES	35
INTRODUCTION	35
THE EARLY PERIOD	35
1. A BRIEF HISTORICAL OVERVIEW OF THE REGION	35
2. THE COMING OF ISLAM	37
3. THE ROLE AND ADAPTATION OF HEALING	41
4. SUFISM	43
REFORM AND THE COLONIAL ERA	46
1. REFORM	46
2. SEPARATION AND THE THAI NATION STATE	49
3. THE MALAY MAGICIAN	53
THE RECENT PAST - FROM 1975 TO 2000	58
1. ETHNIC IDENTITY	58
2. HEALING PRACTICE AT THE END OF THE CENTURY	63
CONCLUSION	68
CHAPTER IV: ETHNOGRAPHY OF HEALING PRACTICE	70
INTRODUCTION	70
BECOMING A HEALER	72
1. FAMILY	72
2. DREAMS AND APPARITIONS	73
a The Tiger Spirit	74
3. ILLNESS	77
4. THE FUTURE TRANSFER OF KNOWLEDGE	77
5. ANALYSIS	78
HEALING PRACTICE	79
1. SPIRIT HEALERS	79
a Philosophy	79
b Diagnosing	79

c	Types of Problems	81
i	Disturbing Spirits	81
ii	Curses Using Spirits	82
iii	Ancestral Calling	83
iv	Family & Social Issues	83
v	Treating Drug Addiction	84
d	Analysis	84
2.	HERBALIST HEALERS	86
a	Bae Lo (H9)	87
i	Philosophy	87
ii	Betel	87
iii	Cause	88
iv	Treatment	88
v	Donation For Cure	89
vi	Analysis	89
b	Yussuf (H7)	89
i	Philosophy	90
ii	Betel	90
iii	Cause	90
iv	Treatment	90
v	Analysis	91
c	Al Karim (H3)	92
i	Philosophy	92
ii	Cause	92
iii	Procedure	93
iv	Problems	94
v	Black Magic	94
vi	Cancer	94
vii	Treatment	95
viii	Herbs	95
ix	Analysis	96
d	Analysis of Herbalist Healers	96
3.	BONESETTERS	97
a	Philosophy & Cause	97
b	Offerings and Payment	98
c	Treatment	99
i	Touch	100

ii Oil	100
iii Massage	100
iv Healing	101
vi Other related ailments treated	101
vii Wind	102
vii Food	102
d Hospitals	103
e Analysis	106
CONCLUSION	106
CHAPTER V: CONCLUSION	108
INTRODUCTION	108
ANATOMY OF ARGUMENT	108
FIRST STAGE – HISTORICAL BACKGROUND	109
SECOND STAGE – REFORM AND SEPARATISM	110
THIRD STAGE - HEALING PRACTICE	111
1. ROLE RESPONSIBILITY	111
2. PARTIAL ASSIMILATION	113
3. ATTENUATION	114
4. ROLE STRAIN AND ADAPTABILITY	116
5. ACCOMMODATING COUNSEL	116
6. RESYNTHESIS	118
7. CULTURAL CONSERVATIVE	119
REFERENCES	127

List of Tables

TABLE 4.1	Background Data of the Healers Detailing Name, Age, Sex, Marital Status, Location, Type and Years of Practice, and Other Forms of Employment.....	75
TABLE 4.2	Features of Becoming a Healer	76
TABLE 4.3	The Use of Accessories Among Spirit Healers	81
TABLE 4.4	The Use of Accessories Among Herbalist Healers	87
TABLE 4.5	The Use of Accessories Among Bonesetters	99